

AP 3 HVORFOR HAR GYLLE TIL BIOGAS INGEN VÆRDI?

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Biogasanlæggene betaler for bæredygtige råvarer, men selvom husdyrgødning hører til i kategorien bæredygtige affaldsprodukter, så har priserne historisk ikke været høje. Der burde være potentiale for bedre afregninger også på gylle, mener SEGES.

På andre råvarer end husdyrgødning, som for eksempel glycerin, har man i Danmark oplevet, at prisen de seneste år er blevet drevet op. Det skyldes bl.a., at økonomien for biogasanlæggene er blevet forbedret bl.a. som følge af muligheden for at sælge grønne certifikater med de rette karakteristika, hvilket har øget betalingsvilligheden for råvarer til biogas.

Særligt affaldsprodukter, der er bæredygtighedscertificerede, eller som kan accepteres som bæredygtige råvarer, er over de seneste år steget i pris. Husdyrgødning tilhører denne kategori.

Majs kontra gylle

Biogasanlæggene anvender en bred palette af råvarer med forskellige priser pr. nm³ gas. Nogle af råvarerne udmærker sig ved at være særligt lette at håndtere. Majs er for eksempel en god råvare at bruge til at booste og regulere biogasproduktionen på en nem måde, og majs opnår en merbetaling i forhold til for eksempel husdyrgødning.

Typisk leveres majs på biogasanlægget af producenten. Der er således ingen omkostning til transport til anlægget. Til gengæld skal der bruges omkostninger til lagring og ensilering af majs. Derudover skal næringsstofferne fra majs fordeles til planteavlere, hvilket typisk sker med tomkørsler retur.

Kvæg- og svinegylle er tynde råvarer, men typisk kan tomkørsel begrænses til den såkaldte trekantkørsel: Der afhentes husdyrgødning ved stalden og køres afgasset biomasse retur til en gylletank, der kan være placeret op til et par km fra stalden, hvorved den eneste tomkørsel

bliver afstanden fra stald til gylletank.

Hudsyrgødning kan indeholde sand og fremmedlegemer, der kan føre til øget slid og vedligeholdelse på biogaslægget i forhold til for eksempel majs.

De fleste landmænd, der leverer gylle til et biogasanlæg, har nok indtil nu haft mindre fokus på afregningsprisen for gylle, men har haft fokus på andre forhold, der har også stor betydning for de økonomiske forhold ved at levere husdyrgødning til et biogasanlæg, som for eksempel mulighederne for en forbedret gødningsvirkning, en højere gødningskoncentration og et mere attraktivt N:P-forhold.

Beregninger er opdateret

I 2015 offentliggjorde SEGES og AgroTech sammen [Kortlægning af hensigtsmæssig lokalisering af nye biogasanlæg i Danmark](#), som indeholder en grundig analyse af omkostningen til forskellige råvarer leveret til reaktoren i biogasanlægget. Af analysen fremgår det, at mink-, svine- og kvæggylle sammen med dybstrøelse hørte til blandt de økonomisk attraktive råvarer – vel at mærke, uden at der tages højde for forskellene i certifikatværdien for de forskellige produkter. Priserne for råvarer leveret til anlægget lå i spændet fra 0,69-8,09 DKK/Nm³ CH₄.

SEGES har opdateret analysens beregninger for udvalgte landbrugsråvarer til biogas.

I tabellen nedenfor er priserne på svine- og kvæggylle og majsensilage fra [Kortlægning af hensigtsmæssig lokalisering af nye biogasanlæg i Danmark](#) sammenlignet.

	Råvare- pris	Gas- udbytte	Trans- port - indkør- sel	For- lager	Trans- port - udkør- sel	For- behand- ling	Total	Råvare- pris
	[DKK/ ton]	[Nm ³ CH ₄ /t]	[DKK/ ton]	[DKK/ ton]	[DKK/ ton]	[DKK/ ton]	[DKK/ ton]	[DKK/ Nm ³ CH ₄]
Majs- ensilage	300	86	0	30	20	25	375	4,4
Sl.svine- gylle	0	13	18	0	0	0	18	1,4
Kvæg- gylle	0	12	18	0	0	0	18	1,5

I tabellen nedenfor er afregningsprisen for husdyrgødning beregnet ud fra gaspotentialet og transportomkostningerne. Såfremt husdyrgødningen skulle have samme omkostning som majs, skulle landmanden modtage i størrelsesordenen 35-40 kr./ton.

	Råvarepris	
	[DKK/Nm ³ CH ₄]	[DKK/ton]
Slagtesvinegylle (6% TS)	1,4	0
	2	8
	3	21
	4	34
	4,4	39,2
Kvæggylle (8%TS)	1,5	0
	2	6
	3	18
	4	30
	4,4	34,8